

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Administrative Strategies Development of Dual Vocational Education System
for Disabled Students of Educational Institutions under the Office of the
Vocational Education Commission

ณัฐวรรณ ศิริเตชะภัทร์^{1*}, จิตติรัตน์ แสงเลิศจุทัย², นภาเดช บุญเชิดชู³ และอรพรรณ ตูจินดา⁴
Natthawat Siritachaphat^{1*}, Jittirat Saengloetuthai², Napadech Booncherdchoo³
and Oraphan Tujinda⁴

^{*1,2,3,4} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นครปฐม 73000

^{*1,2,3,4} Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University, Nakhon Pathom 73000

Received : May 8, 2024 Revised : June 15, 2024 Accepted : June 18, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ และ 2) รับรองกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้แทนสถานประกอบการ และผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการ จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ วิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนผู้เรียนพิการ จำนวน 162 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของประเภทสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ จำนวน 486 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์หาค่าความถี่ ความต้องการจำเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ภาวะคุกคาม โดยการใช้ตัวแบบ 2S4M และตัวแบบ PESTEL และการวิเคราะห์

TOWS Matrix และระยะที่ 2 การรับรองกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงหรืออดีตผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยปฏิบัติงานหรือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการหรือผู้พิการ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูหรืออาจารย์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการหรือผู้พิการ และผู้เชี่ยวชาญที่เป็นตัวแทนสถานประกอบการที่มีผู้พิการปฏิบัติงาน จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติในวิทยาลัย จำนวน 1 แห่ง โดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมสะท้อนผลการนำไปปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการ ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) จัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน 2) จัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาของผู้เรียนพิการ เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบการ 3) สร้างระบบเทคโนโลยีการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพของการฝึกวิชาชีพของผู้เรียนพิการ 4) เร่งปรับระบบการบริการระบบการบริการและสภาพแวดล้อม

*ณัฐวรรณ ศิริเตชะภัทร์

E-mail : n.siritachaphat@gmail.com

การเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนพิการ และ 5) ปรับระบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ

2. กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ ได้รับฉันทมติว่า มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ สำหรับผลการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ พบว่า กลยุทธ์ที่ 4 วิทยาลัยจัดระบบการให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้เรียนพิการ วิทยาลัยได้รับข้อมูลของผู้เรียนพิการที่ครบถ้วน และผู้เรียนพิการมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการเข้าใช้บริการทางการศึกษาของวิทยาลัย

คำสำคัญ : กลยุทธ์การบริหาร, อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, ผู้เรียนพิการ, อาชีวศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to: 1) develop the administrative strategies of dual vocational education system for disabled students; and 2) validate the administrative strategies of dual vocational education system for disabled students. The research used mixed methods and was divided into two phases. Phase 1 focused on developing administrative strategies of dual vocational education system for disabled students. The key informants were educational administration experts, educational institution administrators, teachers, representatives from establishments, and representatives from agencies involved with disabled students, totaling 10 persons, obtained from purposive selection according to the set criteria. Data were collected using a semi-structured interview form and analyzed using content analysis. The research sample was 162 vocational institutions providing education for disabled students, derived by stratified random sampling as distributed by type of educational institution. The questionnaire respondents included 486 directors, deputy directors, and teachers involved with disabled students. Data were collected using a questionnaire and analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and priority need index. The strengths,

weaknesses, opportunities, and threats were also analyzed using the 2S4M model, PESTEL model, and TOWS matrix. Phase 2 aimed to validate the administrative strategies of dual vocational education system for disabled students. The informants included 9 individuals, comprising senior executives or former senior executives of the Office of the Vocational Education Commission who had worked or had experience working with disabled students or persons with disabilities; vocational education administrators; educational administration experts; teachers or lecturers who had worked with disabled students or persons with disabilities; and experts who were representatives from the establishment with disabled employees. These respondents were purposively selected according to the set criteria. Data were collected through connoisseurship and analyzed using content analysis. The developed strategies were implemented at one vocational institution, selected purposively according to the set criteria. The informants consisted of 5 persons, including the director, the deputy director of academic affairs, and teachers who had worked with disabled students. Data were collected by a feedback meeting and analyzed using content analysis.

The research results revealed that:

1. The administrative strategies of the dual vocational education system for disabled students consisted of 5 main strategies: 1) establishing a system to support education funding for disabled students on an equal basis; 2) arranging a system to support educational materials and equipment for disabled students to promote equality in accessing vocational training in the workplace; 3) creating an effective technology system to track and evaluate the vocational training of disabled students; 4) accelerating the adjustment of the service and learning environment system for disabled students; and 5) adjusting the school administrative system to facilitate

the provision of dual vocational education for disabled students.

2. The administrative strategies of the dual vocational education system for disabled students were found to be accurate, appropriate, practical, and beneficial with consensus. Regarding the results of strategy implementation, it was observed that in Strategy 4 concerning the college arrangements for educational services for disabled students, the college had received comprehensive information from the disabled students, and the students had clear guidelines for accessing the college educational services.

Keywords : Administrative Strategy, Dual Vocational Education System, Disabled Student, Vocational Education

1. บทนำ

จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าร่วมโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการศึกษาเชื่อมโยงสำหรับผู้เรียนพิการของผู้วิจัยจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ ร่วมกับศูนย์พัฒนาส่งเสริมประสานงานกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ ระหว่างวันที่ 22 - 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ซึ่งมีคุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา กรรมการมูลนิธิคุณพุ่ม เป็นประธานในการจัดโครงการ พบว่าทุกภาคส่วนเริ่มให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อผู้พิการ โดยการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อระดมความคิดในการหาอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนพิการในยุค 5G พบว่าคืออาชีพที่เกี่ยวกับดิจิทัล และในการศึกษาดูงาน ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนพิการของโรงเรียนศรีสังวาลย์ เชียงใหม่ จำนวน 5 คน ทุกคนมีความคิดเห็นตรงกันว่า แม้ว่าทุกภาคส่วนจะพยายามให้การสนับสนุนผู้พิการให้สามารถอยู่ร่วมกับคนปกติในสังคมอย่างเต็มที่ เช่น มีการสนับสนุนให้ทุนกับสถานศึกษา หรือแม้แต่ผู้ประกอบการในการทำอารยสถาปัตย์ (Universal Design) เพื่อผู้พิการหรือการจัดให้มีการบริการรถรับจ้างสาธารณะเพื่อผู้พิการก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อผู้พิการที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการเดินทางนั้นเป็นความยากลำบากประการแรก ๆ ของผู้พิการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบริการรถยนต์สาธารณะเพื่อผู้พิการจะมีเฉพาะจังหวัดใหญ่ ๆ และไม่เพียงพอต่อผู้พิการ ทำให้การเดินทางเป็นปัญหาหลักของผู้พิการ ปัญหาอีกอย่างของการทำงาน

ของผู้พิการคือ สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความประสงค์ที่จะรับผู้พิการเข้าทำงานเพราะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับ ผู้พิการหรือการที่ต้องดูแลผู้พิการมากกว่าพนักงานทั่วไป ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมาย (พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550, 2550) ให้สถานประกอบการมีพนักงานทั่วไป 100 คนต่อผู้พิการจำนวน 1 คน แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้พิการที่สามารถทำงานได้ ซึ่งถ้าผู้พิการได้มีโอกาสเข้าเรียนในสายวิชาชีพมากยิ่งขึ้น และสามารถออกสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพเกิดการยอมรับในตัวของผู้เรียนพิการจากสังคม ทำให้ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมได้ เป็นอย่างดีทำให้ผู้พิการสามารถเข้าไปทำงานในสถานประกอบการด้วยความมั่นใจจากสถานประกอบการทั้งในขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาทั้งในเรื่องของการขาดแรงงานและผู้พิการอย่างถาวร

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้แนวคิดของ เฟรดเดอริก เทย์เลอร์ (วันชัย มีชาติ, 2559) คือการจัดการบริหารธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดจะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่างคือ 1) เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection) 2) ฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training) และ 3) หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation) นอกจากนี้ยังใช้กลยุทธ์การบริหารแบบ สมดุลยแผน หรือ บาลานซ์สกอร์การ์ด (Kaplan & Norton, 2001) ซึ่งเป็นระบบการบริหารงานและประเมินผลทั่วทั้งองค์กร และไม่ใช่ว่าจะเป็นระบบการวัดผลเพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ (vision) และแผนกลยุทธ์ (strategic plan) แล้วแปลผลกระจายทุกจุดขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายงานและแต่ละบุคคล โดยระบบของสมดุลยแผน จะเป็นการหาแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นของลำดับขั้นตอนการทำงานภายในองค์กร และผลกระทบจากภายนอกองค์กร นำมาปรับปรุงสร้างกลยุทธ์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังใช้วิธีกำหนดกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งภายในและ

ภายนอกตามหลักการของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ซึ่งเราจะได้ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เป็นวิธีการ กำหนดกลยุทธ์โดยมีการนำกรอบแนวคิดของ S24M มา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ PESTEL มา วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก หลังจากนั้น คิดหา วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ โดยใช้เทคนิคที่ เรียกว่า ทาวน์ เมตริกซ์ (TOWS matrix)

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบ วิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 เพื่อรับรองกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบ วิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่เกี่ยวกับกลยุทธ์ การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย และผู้พิการจาก นักวิชาการในประเทศและต่างประเทศ การสัมภาษณ์ ผู้พิการ และผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้พิการ รวมถึง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีวศึกษา โดยนำมาสรุปเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) พัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ 2) รับรองกลยุทธ์ การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

4.1 ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นขั้นตอนการ พัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับ ผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 5 ขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ศึกษาทฤษฎี กฎหมาย นโยบาย ประเพณี ความพิการ แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ การจัด การศึกษาระดับอาชีวศึกษา การจัดการศึกษาระบบวิทยาลัย รวมถึงศึกษารวบรวมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ การบริหารอาชีวศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ เอกสาร บทความ งานวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษา/ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผู้เรียนพิการในสถานศึกษา จำนวน 5 คน ผู้แทน สถานประกอบการและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ คนพิการ จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญที่ทำงาน เกี่ยวข้องกับคนพิการและครูผู้สอน/ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน พิการในวิทยาลัยที่มีผู้เรียนพิการ จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ เนื้อหา (Content analysis) และแบบสัมภาษณ์ แบบ กึ่งโครงสร้าง (semi - structured interview) ซึ่งผ่าน การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Indexes of Item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญในการ ประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัยเพื่อตรวจสอบความ เพียงตรงตามเนื้อหา

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นนี้ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปผลการศึกษาเป็นการ บรรยายแบบความเรียง และสรุปเป็นกรอบแนวคิดการ วิจัยในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษาระบบวิทยาลัย สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้เป็นประเด็นที่จะนำมาทำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

4.1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

ประชากร ได้แก่ วิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนผู้เรียนพิการจำนวนทั้งหมด 279 วิทยาลัย (กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานอาชีวศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา, 2564) กลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างหาได้จากตารางเคชี & มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 162 วิทยาลัย และใช้การสุ่มแบบระดับชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีผู้ให้ข้อมูลดังนี้ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีผู้เรียนพิการ จำนวน 162 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีผู้เรียนพิการ จำนวน 162 คน และ 3) ครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ จำนวน 162 คน รวมทั้งสิ้น 486 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และแนวทางการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลของตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนากลยุทธ์การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกตามกรอบการวิเคราะห์ภายในของ 2S4M จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการ 2) พัฒนาทักษะผู้เรียนพิการร่วมกับสถานประกอบการ 3) จัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ 4) มุ่งเน้นการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการ และ 5) จัดระบบบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ และแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษา ตามกรอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก PESTEL จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการ 2) พัฒนาทักษะ

ผู้เรียนพิการร่วมกับสถานประกอบการ 3) จัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ 4) มุ่งเน้นการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการ และ 5) จัดระบบบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และได้นำมาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน นำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทุกคนมาหาค่า IOC (Indexes of Item Objective Congruence) และทำการพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.6 - 1.00 โดยข้อคำถามมีจำนวนทั้งหมด 60 ข้อ โดยมีข้อคำถามจำนวน 59 ข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 1 และมี 1 ข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.8 ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้ทั้ง 60 ข้อ

4.1.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และระดับการศึกษาขั้นสูงสุด วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง และ ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยค่าสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.1.3.1 นำผลจากการสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนำค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบปรับปรุง หรือ Priority Need Index (PNImodified)

4.1.3.2 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการคำนวณทั้งหมดมาจัดเรียงค่า PNImodified โดยนำค่า PNImodified สูงสุดลบด้วยค่า PNImodified ต่ำสุด แล้วหารด้วย 2 แล้วนำมาจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูง และ 2) กลุ่มค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำ เพื่อทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับ

ผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4.1.3.3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและการคุกคามในการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามในการพัฒนากลยุทธ์ โดยมีการนำกรอบแนวคิดของ 2S4M มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ PESTEL มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI) เป็นมาทำเป็นตารางวิเคราะห์ SWOT และ TOWS Matrix เป็นรายคู่ ดังนี้ 1) ถ้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูง เป็นจุดอ่อนหรือภาวะคุกคาม และ 2) ถ้าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำ เป็นจุดแข็งหรือเป็นโอกาสในการพัฒนา

4.1.4 นำการวิเคราะห์ดังกล่าวมาร่างกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยได้จัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีการดำเนินการ

4.2 ระยะที่ 2 การรับรองกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และศึกษาแนวทางการนำกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการใน 3 ขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของการนำไปใช้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์ในวิชาชีพ โดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ได้แก่ 1) คู่มือการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และ 2) แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ความเหมาะสมความเป็นไปได้ของการนำไปใช้และประโยชน์ของกลยุทธ์

4.2.2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยการนำกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปปฏิบัติใช้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 1 สถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา โดยใช้ระยะเวลา 3 เดือน และทำการประเมินผลการใช้กลยุทธ์ โดยใช้แบบบันทึกกับผู้บริหารสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึก จากนั้นจึงนำข้อมูลจากแบบบันทึกการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมาปรับปรุงกลยุทธ์จัดทำเป็นผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5. ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

5.1 ระยะที่ 1 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 486 คน

ตารางที่ 1 ภาพรวมการหาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

การบริหารอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี สำหรับผู้เรียนฝึกการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อ ผู้เรียนฝึกการ	3.83	0.37	มาก	2	4.99	0.09	มากที่สุด	3
พัฒนาทักษะผู้เรียนฝึกการร่วมกับ สถานประกอบการ	3.96	0.38	มาก	1	4.99	0.12	มากที่สุด	1
จัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ	3.40	0.43	ปานกลาง	3	4.99	0.10	มากที่สุด	2
มุ่งเน้นการบริการทางการศึกษา สำหรับผู้เรียนฝึกการ	3.06	0.53	ปานกลาง	5	4.97	0.16	มากที่สุด	5
จัดระบบบริหารสถานศึกษาที่ เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบ ทวิภาคีสำหรับผู้เรียนฝึกการ	3.18	0.47	ปานกลาง	4	4.97	0.18	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	3.49	0.44	ปานกลาง		4.98	0.13	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนฝึกการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในโดยภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 3.49$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาทักษะผู้เรียนฝึกการร่วมกับสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือด้านทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนฝึกการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.37) และด้านจัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านมุ่งเน้นการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 3.06$, S.D. = 0.53)

สภาพที่พึงประสงค์ จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.98$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านพัฒนาทักษะผู้เรียนฝึกการร่วมกับสถานประกอบการมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.99$, S.D. = 0.12) รองลงมาคือด้านจัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.99$, S.D. = 0.10) และด้านทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนฝึกการ อยู่ในระดับ

มากที่สุด ($\bar{x} = 4.99$, S.D. = 0.09) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านมุ่งเน้นการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียนฝึกการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.97$, S.D. = 0.16)

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามและการพัฒนากลยุทธ์ โดยวิธี TOWS Matrix พบว่า

หัวข้อที่ 1 ทวิภาคีการจัดการศึกษาเพื่อผู้เรียนฝึกการ เมื่อพิจารณาสภาพของโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็ง และจุดอ่อน รวมทั้งพิจารณาสภาพของภาวะคุกคามที่คุกคามต่อจุดแข็งและจุดอ่อน เห็นว่าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยการจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเลือกข้อคำถามวิทยาลัยสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษา (PNI=0.4627) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่มีค่า PNI modified สูงสุด และ ข้อคำถามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อผู้เรียนฝึกการ (PNI =0.3245)

หัวข้อที่ 2 พัฒนาทักษะผู้เรียนฝึกการร่วมกับสถานประกอบการเมื่อพิจารณาสภาพของโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็งและจุดอ่อน รวมทั้งพิจารณาสภาพของภาวะคุกคามที่คุกคามต่อจุดแข็งและจุดอ่อน เห็นว่าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยการจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเลือกข้อคำถาม

วิทยาลัยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการพัฒนาทักษะอาชีพผู้เรียนพิการ (PNI = 0.4163) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่มีค่า PNImodified สูงสุดและ ข้อคำถามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาส่งเสริมความเท่าเทียมของผู้เรียนพิการในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบการ (PNI = 0.1889) ซึ่งเป็นโอกาสที่มีค่า PNImodified ต่ำสุด

หัวข้อที่ 3 จัดระบบการฝึกทักษะวิชาชีพ เมื่อพิจารณาสภาพของโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็ง และจุดอ่อน รวมทั้งพิจารณาสภาพของภาวะคุกคามที่คุกคามต่อจุดแข็งและจุดอ่อน เห็นว่าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยการจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเลือกข้อคำถามวิทยาลัยดำเนินงานกำหนดติดตามและประเมินผลการฝึกทักษะวิชาชีพ (PNI = 0.4956) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่มีค่า PNImodified สูงสุด และข้อคำถามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับกฎหมายหรือพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการฝึกทักษะวิชาชีพ (PNI = 0.2419) ซึ่งเป็นโอกาสที่มีค่า PNImodified ต่ำสุด

หัวข้อที่ 4 มุ่งเน้นการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการเมื่อพิจารณาสภาพของโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็ง และจุดอ่อน รวมทั้งพิจารณาสภาพของภาวะคุกคามที่คุกคามต่อจุดแข็งและจุดอ่อน เห็นว่าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยการจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเลือกข้อคำถามวิทยาลัยให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เพื่อบริการทางการศึกษา (PNI = 0.4731) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่มีค่า PNImodified สูงสุด และข้อคำถามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมในการบริการทางการศึกษาเพื่อผู้เรียนพิการ (PNI = 0.5137) ซึ่งเป็นภาวะคุกคามที่มีค่า PNImodified สูงสุด

หัวข้อที่ 5 จัดระบบบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ เมื่อพิจารณาสภาพของโอกาสที่เอื้อต่อจุดแข็ง และจุดอ่อน รวมทั้งพิจารณาสภาพของภาวะคุกคามที่คุกคามต่อจุดแข็งและจุดอ่อน เห็นว่าจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโดยการจัดกลุ่มค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเลือกข้อคำถามวิทยาลัยให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ (PNI = 0.4455) ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่มีค่า PNImodified สูงสุด และข้อคำถามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ

(PNI = 0.5019) ซึ่งเป็นภาวะคุกคามที่มีค่า PNImodified สูงสุด

จากการวิเคราะห์จะได้กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน

กลยุทธ์ที่ 2 ร่วมกับสถานประกอบการจัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาของผู้เรียนพิการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบการ

จากการวิเคราะห์จะได้กลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน

กลยุทธ์ที่ 2 ร่วมกับสถานประกอบการจัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาของผู้เรียนพิการเพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบการ

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างระบบเทคโนโลยีการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพของการฝึกวิชาชีพของผู้เรียนพิการ

กลยุทธ์ที่ 4 เร่งปรับระบบการบริการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนพิการ

กลยุทธ์ที่ 5 ปรับระบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ

จากนั้นจึงนำไปสร้างกลยุทธ์รอง และกิจกรรมหรือวิธีดำเนินการก็จะได้ทั้งหมด 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 29 กิจกรรมหรือวิธีดำเนินการ

5.2 ระยะที่ 2 การรับรองกลยุทธ์

5.2.1 การสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาฉันทมติและข้อสรุปเกี่ยวกับกลยุทธ์ ในการประเมินความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้และการนำไปใช้ได้จริงของกลยุทธ์

ผลจากการสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกลยุทธ์ปรากฏผลดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงหรืออดีตผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 1 ท่าน โดยทำงานหรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการหรือผู้พิการ ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารการศึกษามาก่อนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครู - อาจารย์ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการหรือผู้พิการ ที่มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นตัวแทนสถาน

ประกอบการที่มีผู้เรียนพิการ จำนวน 1 ท่าน โดยทั้งหมดยืนยันและมีฉันทามติร่วมกันว่ากลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 29 กิจกรรมหรือวิธีดำเนินการ มีความถูกต้อง เหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

5.2.2 ผลจากการศึกษาแนวทางการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ พบว่า จากการประชุมเชิงนโยบาย (Policy Meeting) ของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 คน เกี่ยวกับแนวทางการนำกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสู่การปฏิบัติ มีฉันทามติให้นำกลยุทธ์ที่ 4 เร่งปรับระบบการบริการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนพิการไปปฏิบัติ

5.2.2.1 ผลสะท้อนการใช้กลยุทธ์ กลยุทธ์เร่งปรับระบบการบริการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนพิการ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่แก้ไขจุดอ่อนและเสี่ยงอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงรับ WT) สามารถนำไปใช้ได้จริง และเกิดความเปลี่ยนแปลงดังนี้ สถานศึกษามีการให้บริการทางการศึกษากับผู้เรียนพิการที่เป็นระบบ ลดความขัดแย้งของผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ สถานศึกษาได้ข้อมูลของผู้เรียนพิการที่ครบถ้วนสามารถรายงานสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนพิการทั้งในสถานศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและผู้เรียนพิการไม่เกิดความสับสนว่าจะต้องทำอะไร เมื่อต้องใช้บริการทางการศึกษาของสถานศึกษาและมีความสุขในการเรียนในวิทยาลัย

6. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

6.1 กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 29 กิจกรรมหรือวิธีดำเนินการ ผลการรับรอง ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน ยืนยันและมีฉันทามติร่วมกันว่า กลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความถูกต้อง เหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์

ได้จริงและมีความเป็นประโยชน์และมีผลสะท้อนการใช้ในกลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์เร่งปรับระบบการบริการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนพิการ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่แก้ไขจุดอ่อนและเสี่ยงอุปสรรค สามารถนำไปใช้ได้จริง และเกิดความเปลี่ยนแปลงดังนี้ สถานศึกษามีการให้บริการทางการศึกษากับผู้เรียนพิการที่เป็นระบบ ลดความขัดแย้งของผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนพิการ สถานศึกษาได้ข้อมูลของผู้เรียนพิการที่ครบถ้วนสามารถรายงานสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนพิการทั้งในสถานศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและผู้เรียนพิการไม่เกิดความสับสนว่าจะต้องทำอะไร เมื่อต้องใช้บริการทางการศึกษาของสถานศึกษาและมีความสุขในการเรียนในวิทยาลัย

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 จัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน เป็นการจัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากคนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป การจัดระบบสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาให้กับผู้เรียนพิการโดยเท่าเทียมกัน จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนพิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล นำไปสู่การมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเท่าเทียมและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 2 จัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาของผู้เรียนพิการ เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบ โดยการจัดระบบการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาของผู้เรียนพิการ เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเท่าเทียมในการเข้าพัฒนาทักษะอาชีพในสถานประกอบอาชีพสำหรับผู้เรียนพิการ ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้เลี้ยงชีพตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ 3 สร้างระบบเทคโนโลยี การติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพของการฝึกวิชาชีพของผู้เรียนพิการ การสร้างระบบเทคโนโลยีการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพของการฝึกงานและฝึกอาชีพของผู้เรียนพิการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้เรียนให้การสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี กลยุทธ์ที่ 4 เร่งปรับระบบการบริการและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีเพื่อผู้เรียนให้การ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ยังไม่เอื้อต่อผู้เรียนให้การ เช่น อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ หรือบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความพิการ เป็นข้อจำกัดที่ส่งผลให้เด็กพิการมีโอกาสประสบความสำเร็จทางการศึกษาน้อยกว่าเด็กทั่วไป กลยุทธ์ที่ 5 ปรับระบบการบริหารสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา และใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานประกอบการ การศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพิการสามารถพัฒนาทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพได้

การพัฒนาหลักสูตรการบริหารอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในครั้งนี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพิการสามารถที่จะเข้าถึงการศึกษาได้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาของอาชีวศึกษาซึ่งมุ่งตรงให้เกิดอาชีพจากความสามารถของผู้เรียนและเป็นแรงงานฝีมือเพื่อพัฒนาประเทศไทยต่อไป ตามพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ว่า เพิ่มโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงระบบการเรียนรู้วิชาชีพด้วยรูปแบบวิธีการที่ยืดหยุ่น หลากหลาย ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของคนทุกช่วงวัย

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

กลยุทธ์ที่ 1 และกลยุทธ์ที่ 2 ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งสรรงบประมาณหลักเกณฑ์การแบ่งสรรงบประมาณที่มีความชัดเจน ครอบคลุม และสอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนพิการในแต่ละประเภทความพิการ และควรทำความเข้าใจจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ควรร่วมมือกันสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนพิการ กลยุทธ์ที่ 3 ควรมีการนำผลการประเมินเพื่อพัฒนาการฝึกวิชาชีพผลการประเมินควรนำมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการฝึกวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนำระบบเทคโนโลยีการติดตามและประเมินผลไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนพิการได้รับโอกาสใน

การพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ และสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีศักยภาพ กลยุทธ์ที่ 4 และกลยุทธ์ที่ 5 สามารถดำเนินการได้โดย การกำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียนพิการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสำหรับผู้เรียนพิการ ควรมีความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียนพิการแต่ละราย รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการแรงงานผู้พิการของสถานประกอบการ เพื่อนำมาเป็นปัจจัยที่จะทำให้มีการพัฒนาหลักสูตรครอบคลุมความต้องการของสถานประกอบการ และ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของความพิการ เพื่อดำเนินการกลยุทธ์ย่อยให้เหมาะสมกับผู้พิการในแต่ละประเภท ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาสามารถนำกลยุทธ์ไปใช้ได้ตรงกับผู้เรียนพิการที่อยู่ในสถานศึกษาได้เหมาะสมมากขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานอาชีวศึกษา
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคน
อาชีวศึกษา. (2564). **สรุปข้อมูลรายสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่มีผู้เรียนพิการปีการศึกษา 2564**. ค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2565 จาก สืบค้นจาก <http://std2018.vec.go.th>
วันชัย มีชาติ. (2559). **การบริหารองค์กร** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. (2550, 27 กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124, ตอนที่ 61 ก, หน้า 1-18.
Kaplan, R.S., & Norton, D.P. (2001). **The strategy-focused organization**. United States: Harvard Business Review Press.
Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30, (3), pp. 607-610.